

DRUŠTVENE VIJESTI

STRUČNA EKSKURZIJA DAGIT-a SLAVONSKI BROD

Obilazak mosta Pelješac, Dubrovnika i Mostara

Društvo arhitektonskih i građevinskih inženjera i tehničara – DAGIT Slavonski Brod organiziralo je 26. i 27. travnja 2019. stručni obilazak mosta Pelješac, Dubrovnika i Mostara

Na stručnoj ekskurziji bila su 22 člana društava inženjera i tehničara iz Slavonskog Broda, Požege, Nove Gradiške i Vinkovaca. Obilazak gradilišta mosta Pelješac ostvaren je u suradnji s Jeroslavom Šegedinom, dipl. ing. građ., i Davorom Trljaom, dipl. ing. građ., predstavnicima naručitelja *Hrvatskih cesta d.o.o.* U organizaciju obilaska bili su uključeni Davor Perić, dipl. ing. građ., i Ante Glibota, dipl. ing. građ. Na gradilištu mosta inženjeri domaćini predstavili su projekt i govorili o njegovim pojedinostima te pojasnili faze radova i ostale aktivnosti na mostu Pelješac.

Naziv projekta „Cestovna povezanost s južnom Dalmacijom“ upućuje na izgradnju Pelješkog mosta s pristupnim cestama te stonske obilaznice. Prihvatljivi troškovi projekta iznose 420,3 mil. eura, od čega EU sufinancira 357 mil. eura (85 posto iz Europskog fonda za regionalni razvoj), a nacionalna sredstva čine 15 posto. Prema planu, projekt bi trebao trajati do 2022. godine.

U ugodnoj gradilišnoj atmosferi s tehničkim karakteristikama mosta, projektним rješenjem i tehnologijom izvođenja radova članove ekskurzije upoznali su domaćini, koji su tom prigodom istaknuli nekoliko izazova koji su se javili tijekom projektiranja mosta, i to činjenicu da se most nalazi u vrlo osjetljivome ekološkom području Malostonskog zaljeva pod okriljem Nature 2000 (Natura 2000 jest temeljni program kojim Europska unija

pokušava zaustaviti negativne trendove na svojemu teritoriju; ekološka mreža sastavljena od područja važnih za očuvanje ugroženih vrsta i stanišnih tipova u Europskoj uniji), da se nalazi u zoni visoke seizmičnosti, da lokaciju mosta obilježa-

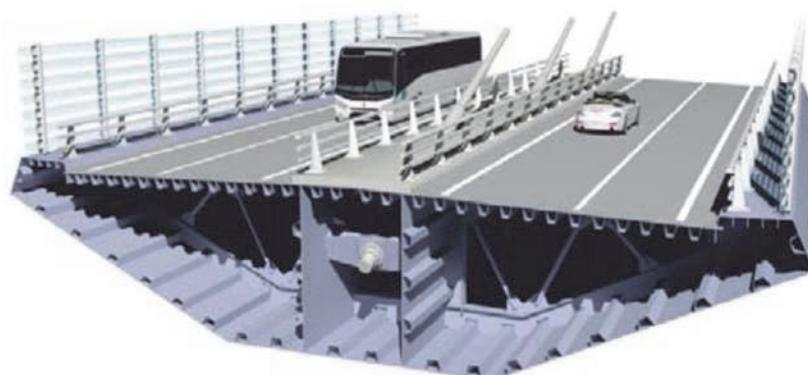
vaju jaki, ali kratkotrajni vjetrovi te da su na lokaciji mosta vrlo loši geološki uvjeti i loše temeljno tlo koje zahtijeva izvedbu dubokih temelja na pobijanim čeličnim pilotima.

Projekt predviđa tri glavne faze: prva je izgradnja Pelješkog mosta u duljini od 2,4 km, druga je izgradnja pristupnih cesta na Pelješcu u duljini od 12,04 km, a treća izgradnja stonske obilaznice u duljini od 18,09 km.

Sudionicima ekskurzije prikazano je rješenje integralne hibridne konstrukcije s ukupno 13 raspona, od kojih je pet glavnih (središnjih) raspona duljine 285 m, a šest centralno postavljenih armirano-betonских pilona visine 33 metra. Ima

Pogled na gradilište Pelješkog mosta

Poprečni presjek čelične sandučaste konstrukcije mosta

DRUŠTVENE VIJESTI

Sudionici ekskurzije na gradilištu Pelješkog mosta

dva traka i zaustavni trak koji će služiti za odražavanje mosta. Duljina mosta od osi do upornjaka iznosi 2404 m. Njegova ukupna duljina s upornjacima iznosi 2440 m. Plovidbeni profil ispod mosta usuglašen je na 200 x 55 m.

Na kopnenoj se strani nalazi kamp s uređima za tehničko osoblje, dok su na pelješkoj strani kamp za radnike, laboratorij za obavljanje tekućih ispitivanja i armirački pogon. Na pelješkoj strani postavljene su dvije betonare.

Izvode se radovi na izradi čeličnih pilota i njihovoj ugradnji te se prati novost tamo gdje su vrijednosti veće od projektom predviđene vrijednosti. Dinamičkim je planom predviđeno to da bi radovi na pobijanju svih 148 pilota, na iskopu materijala te na armiranju i betoniranju trebali biti dovršeni do 31. listopada 2019. Izrada naglavica na pilotima planirana je u lipnju 2019. Čelična sandučasta konstrukcija sastavljat će se na kopnu i baržama morem dovoziti na određenu lokaciju mosta, podizati dizalicama i zavarivati na izgrađeni dio mosta. Segmenti su dugi 12 m i široki 23 m. U središnjemu dijelu most je ovješen na pilone kosim zategama. U zaštitnoj cijevi zatega promjera do 25 cm bit će ugrađeno od 55 do 109 čeličnih strukova užadi. Prije

početka radova provedeni su istražni radovi na buštinama te su utvrđene točne dubine temeljnog tla.

Vrlo uspješan i zanimljiv obilazak gradilišta završen je ugodnim druženjem u Stonu, kroz koji je sudionike ekskurzije proveo Vladimir Štibrić, turistički vodič iz Pleternice. Pogrešno je ako netko misli da je posao turističkog vodiča samo puko nabranjanje činjenica iz povijesti. Odredista bi trebalo predstavljati na dopadljiv i opuštajući način kao što ih je građevinarima prikazao njihov vodič, predstavljajući im građevine koje svjedoče o prebogačoj povijesti.

Posjet Dubrovniku

Drugoga dana članovi ekskurzije razgledali su Dubrovnik u pratinji turističke vodičice Ivone Čović. Na ulazu u Dubrovnik, sa zapadne strane prostire se impozantni Most dr. Franja Tuđmana, jedan od najspektakularnijih svjetskih višečih mostova.

Most je ovješenoga tipa i sastoji se od dvaju dijelova prednapetoga grednog sklopa sa zapadne strane i glavnoga ne-simetričnog sklopa s ovješenom spregnutom gredom na istočnoj strani. Na zapadnoj strani, na prilaznoj cesti izgrađen je vijadukt dužine 66 m. Sam most dug je 518 m. Slobodna visina mosta iznosi 50 m.

Dubrovnik je jedno od najpoznatijih turističkih odredišta na Mediteranu koje opravdano nosi naziv Biser Jadrana. Svaki kamen u Dubrovniku odiše brojnim povijesnim pričama ispričanima na suvremen način. Velebne zidine, uske kamene uličice u kojima se na svakome koraku nalaze brojne povijesne znamenitosti. Stari grad Dubrovnik okružen je 1940 m dugim zidinama koje su očuvane u izvornome obliku i prepoznatljiv su simbol grada Dubrovnika i čitave Hrvatske.

Pogled na most dr. Franja Tuđmana

DRUŠTVENE VIJESTI

Zajednička fotografija ispred katedrale uznesenja Blažene Djevice Marije

Zidine su široke od četiri do šest metara, a visoke oko 25 m. Građevinari su obišli Stradun, brojne znamenitosti poput Velike Onofrijeve česme i Orlanđova stupa, najstarije očuvane skulpture u gradu. Jedna od najljepših gotičko-renesansnih palača jest Palača Sponza, koja je bila glavno trgovačko i poslovno središte staroga Dubrovnika. Nezaobilazni su i Knežev dvor, nekoć sjedište vlade i dom kneza Dubrovačke Republike, a danas muzej Grada u kojem su prikazani povijest i život starih Dubrovčana, crkva sv. Vlaha, zaštitnika grada Dubrovnika te središnji dubrovački sakralni objekt, prekrasna katedrala uznesenja Blažene Djevice Marije, građevina koja svjedoči o prebogatoj dubrovačkoj povijesti. Katedralna riznica neprocjenjivo je blago i sadrži 161 predmet iz razdoblja od 11. do 18. st., od kojih velik dio svjedoči o vrhunskoj sposobnosti starih dubrovačkih zlatara. Najvrjedniji izložak u riznici svakako su relikvije sv. Vlaha, dubrovačkog zaštitnika, koje potječu iz 11. i 12. stoljeća.

Posjet Mostaru

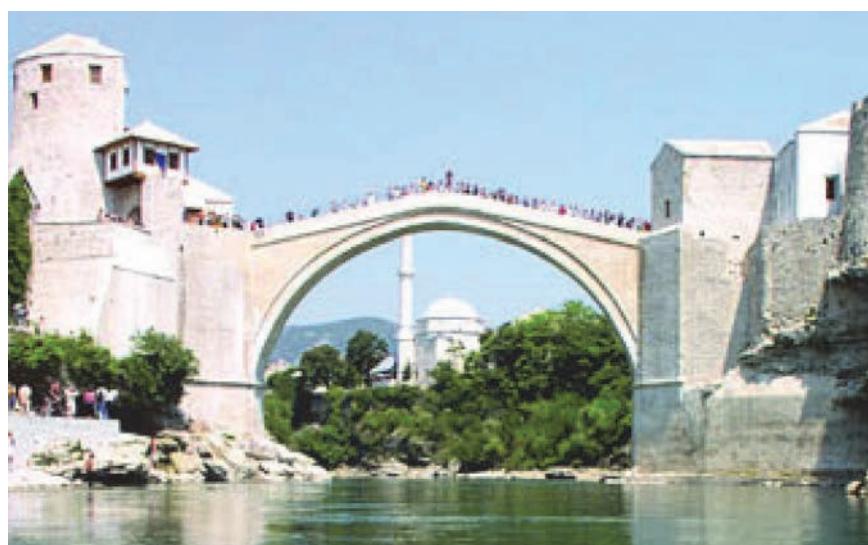
Stari dio grada Mostara, koji potječe iz perioda vladavine Turaka, oduvijek je bio glavna atrakcija u Mostaru. Izgrađen poput zbijene jezgre, taj dio grada idealan je za šetnju. Njegova je obnova gotovo u cijelosti završena, a u njemu

još uvijek vrijedno rade bezbrojni kotlari i zanatlije, kao i nekoliko izvanrednih antikvarnica.

Stari most jest čuveni most preko rijeke Neretve u Mostaru. Sagrađen je između 1557. i 1566., a djelo je osmanlijskoga graditelja Hajrudina. Srušen je za rata u Bosni i Hercegovini 9. studenoga 1993. Nakon obnove 2004. most je uvršten na UNESCO-ov popis svjetske kulturne baštine. Poznat je kao glavni simbol Mostara i Hercegovine.

Na desnoj strani nalaze se stube koje vode do Čejvan-Čehajine džamije, najstarije džamije u Mostaru sagrađene 1552. godine. Stari bazar, Kujundžiluk, dobio je naziv prema tradicionalnim zlatarima koji su izrađivali i prodavali svoje rukotvorine na ulici, a ujedno je mjesto na kojem se mogu pronaći autentične slike i bakrene ili brončane ugravirane slike Starog mosta. Tamo se nalazi i bazilika sv. Petra sa samostanom.

Antun Pospišil, ing. građ.

Najstariji lučni most u Mostaru jest čuveni Stari most, izgrađen od kamenih blokova